

Wiadomość o zawiązaniu się i działaniu gal. stanowego Towarzystwa kredytowego.

(Dalszy ciąg. Ob. Nr. 33, 34, 35, 36, 37 i 38. Dodatku tygod.)

4. Potrzeba utworzenia Instytutu kredytowego uznana.

Główne zasady.

C.

Dalej uważała komisya, że Szląsk, a nawet Wielkie księstwo Poznańskie bez wątpienia gospodarstwem rolniczem, rękodzielni, handlem i duchem oszczędności mieszkańców, przewyższa w stosunku rozległości i ludności Galicyę; ale nikt zapewne nie zaprzeczy, że wartość dóbr galicyjskich, prawdziwa i jedyna rzeczywista posada kredytu, przewyższa daleko wartość dóbr Szląskich i księstwa Poznańskiego, a właściciele ziemi w ostatniem, więcej byli zadłużeni jak Galicyanie. Ma wprawdzie Szląskie właściwy na wieczne czasy od króla dany fundusz, od którego tylko $\frac{2}{100}$ oplaca, Poznańskie bez procentu 200,000 talarów aż do czasu rozwiązania, co wprawdzie jest wielką i widoczną korzyścią, ale nie istotą i prawdziwą siłą systemu kredytowego. System kredytowy tak jak wszelki prywatny kredyt opiera się:

- 1) na mniemaniu, że dłużnik ma majątek zabezpieczający;
- 2) że dopełni wziętych na siebie obowiązków;
- 3) że wierzyciele będą mieli od niego przyzwoite korzyści i dogodności.

ad 1. Względnie systemu kredytowego zależy jedynie od trafnych zasad, do oszacowania dóbr stowarzyszonych; w Galicyi dla wielu przyczyn a mianowicie dla braku zastęgujących na ufność odpowiedzialnych detaksatorów (gdyż tacy jedynie z grona Towarzystwa brani być mogą), stałych zasad — taksy dóbr nie można było ułożyć. Za tymczasową zaś proponowano sumę podatków: gruntowego, domowego, urbaryalnego z dodatkiem czopowego od gorzałki, domestykalnego i kwatrowego, opłacanych w roku podatkowym 1824 wziętych 20 razy. Tego szacunku pierwsza czysta połowa będzie hipoteką listów zastawnych np. Wieś płaci podatku 1,000 złr. szacuje się przeto na 20,000, złr. z tych 10,000 złr. na hipotekę. Zdawało się komisji, iż podobna hipoteka najostrożniejszego wierzyciela zaspokoić może. — Inne podatki w zasady szacunku wchodzić nie powinny, ponieważ podwyższenie ich, a po wiejakim czasie zniżenie, zależy od fasyi, przeto niejako od woli podatkującego.

ad 2. Ten ma za sobą mniemanie, że dopełni wziętych na siebie obowiązków, kto się dobrze rządzi i obietnice stosownie do wiadomych lub mniemanych okoliczności swoich czyni; tu więc

- a) o Dyrekcji,
- b) o obowiązkach, które Towarzystwo na siebie weźmie, mówić wypadało.

a) Dyrekcya zdaniem komisji nie mogła być ułożona, przed ustanowieniem Towarzystwa. Wzory Szląska i Poznania przy rozległości i właściwych stosunkach naszej prowincyi, nie mogły być do nas zupełnie przeniesione, wiele jednak ustanowień można było naśladować. U nas natomiast Wydział Stanowy, pod przewodnictwem Naczelnika Rządu, z obywateli ufnością powszechną zaszczyconych, złożony, będąc z położenia swego tem gronem, na które we wszystkich dobra publicznego tyczących się okolicznościach, publiczność z nadzieją i zaufaniem spogląda, był już niejako gotową Dyrekcją i nadzorczym Urzędem wszystkich publicznych jemu podległych ustanowień. Jeżeli więc Wydział Stanowy ustanowienie kre-

dytowe użytecznem uznał, zawiązanie się tegoż i Dyrekcya w ręce również poważne, jak są Wydziału Stanowego, nie mogły być złożone, — a z drugiej strony spodziewać się należało, że ten Wydział zarządzi nad tem, co pożytecznem uznałby, choć na czas nie odmówi.

b) Obowiązki Towarzystwa względem wierzycieli, tyczą się odpłaty kapitałów i wypłaty procentów.

Odplata kapitałów bez ograniczenia obiecywać nie mogło Towarzystwo, nie mając funduszu osobnego, ponieważ, choćby i Bank wiedeński podjął się być zastąpić Towarzystwo, wątplić należało, czyby to uczynił inaczej, jak wstępując w prawa wierzycieli przez siebie spleconych? a zatem wracałaby się zawsze ta sama trudność; — przenieść zaś w nasze ustanowienie warunek Poznańskiego, wyżej cenzurowany, nie zgadzałoby się zdaniem komisji z otwartem zaufaniem w własnych siłach, które publicznych wszystkich ustanowień, najpierwszą cechą być powinno, a w rzeczy samej jest najmocniejszą zasadą kredytu, jak widziano po kredycie papierów angielskich, których jednak hipotekę, pomimo panowania Anglii w czterech częściach świata szerokowładnego, nad hipotekę biednych galicyjskich dziedziców, dobrą wiarą za lepszą uznać nie łatwo. Powinno więc Towarzystwo obiecać odpłatę w miarę funduszu amortyzacyi, którego mógłby być ułożony na wzór poznańskiego. Wpływ regularny procentów od dłużników zapewniłoby sobie Towarzystwo środkami podobnymi jak poznańskie. — Wypłata tychże do rąk wierzycieli działałaby się, odmieniwszy, co by odmienić wypadło. — Gdyby kogo na krótki czas zastąpić przyszło, możnaby się, mniemała komisya, w depozycie sądowym lub magistratualnym zasilić, i na koszt opieszalego wypłacić.

ad 3. Nie czyniąc wierzycielom tej dogodności, której każdy zwyczajnie żąda, to jest nie wypłacając kapitałów na zawołanie, korzyści zwyczajnych uszczuplać i procentu mniejszego od $\frac{5}{100}$ ofiarować nie można. W tem miejscu odwołała się komisya do myśli jakiegoś Meza z temi przedmiotami oznajmionego i powszechnie powazanego (którego nie wymienia), żeby dla podniesienia wartości listów przy amortyzacyi zawsze $\frac{110}{100}$ dawano.

Gdy później dowiemy się, iż ta myśl przyjętą została do zarysów projektu instytutu kredytowego przez Prezydium krajowe Wydziałowi Stanowemu nadesłanego, wolno nam się domyślać nazwiska tego męża.

Pożyczka na listy bez wyrzeczonego premium $\frac{10}{100}$ w założeniu (podług doświadczenia Poznańskiego) do niepodobieństwa niekorzystnem, żeby listy szły tylko $\frac{90}{100}$, a dłużnik opłacał $\frac{5}{100}$ — $\frac{1}{2}$ na wydatki, — 1 na amortyzacyę, kosztowałoby dłużnika rzeczywiście corocznie blisko $6\frac{3}{4}\%$, mniej więc jak owoczesny targowy procent, a znacznie mniej przez ochronę wydatków i trudów przy szukaniu pieniędzy i amortyzacyę powolną kapitału. Zdawało się zaś, że dając $\frac{110}{100}$ możnaby procent $\frac{2}{100}$ wyznaczyć; a kiedy listy poznańskie bez premium $\frac{10}{100}$ stoją $\frac{90}{100}$, nasze przynosząc premium $\frac{10}{100}$ nie mogłyby stać niżej jak $\frac{80}{100}$, a natenczas po $\frac{2}{100}$ kosztowałyby dłużnika wraz z amortyzacyą rocznie $6\frac{1}{4}\%$.

(C.d.n.)

Obrót handlu krajowego w lipcu 1858.

Przywóz i wywóz towarów do kraju i za granicę.

(Porządkiem nowej taryfy.)

(Obacz Num. 7, 13, 17, 18, 25, 27, 29, 30, 33 i 34 Dodatku tygodniowego.)

Przywóz do kraju.

Wprowadzono		do Galicyi wschodniej	na Bukowinę	Wprowadzono		do Galicyi wschodniej	na Bukowinę
	funtów				funtów		
Kakao surowe	„	8,85	—	Kawa surowa	„	563,34	56,41
„ tarte	„	1,11	—	„ surogat	„	1,42	—

Wprowadzono		do Galicji wschodniej	na Bukowinę	Wprowadzono		do Galicji wschodniej	na Bukowinę
funtów				funtów			
Korzenie pospolite	"	50,34	4,06	Ciasta	"	15	—
" przednie	"	13,85	2,66	Kapary, musztarda	"	4	—
" najprzedniejsze	"	76	—	Konfitury	"	12,40	70
Sago	"	84	—	Musze	"	6	—
Owoce południowe przednie	"	104,91	69	Trzcina	"	1,26	—
" średnie	"	152,84	6,22	Szydłkret	"	—	65
" pospolite	"	30,05	13,76	Kamienie nieobrabiane	"	4,97	—
Herbata	"	306,55	1,36	Kręda, braunsztajn	"	24,00	—
Cukier rafinowany	"	47,51	13,51	Lekarstwa i perfumy przednie	"	8,45	36
Tytoń w liściach	"	—	5	" najprzedniejsze	"	1,13	—
Wyroby z tytoniu	"	15	1,60	Drzewo farbiarskie w klocach	"	1,40	—
Rośliny ogrodowe świeże	"	3,20	15,72	" w trzaskach	"	2,96	—
Owoce	"	19	29,12	Kosznila, krap	"	2,88	—
Rośliny ogrodowe przyprawne	"	30	30	Indygo	"	2,02	—
Orzechy włoskie	"	—	10	Zywica i dziegieć	"	222,00	56,30
Zboże, pszenica	"	2.677,45	2.223,35	Terpetyna i olej skalny	"	9,28	141,43
" żyto, hreczka, proso	"	4.049,35	2421,20	Olej terpentynowy, smoła	"	9	—
Bób, groch, soczewica	"	196,35	98	Gumy różnego rodzaju	"	40,48	1,32
Jęczmień i sód	"	1.193,70	526,25	Wody mineralne	"	7,18	—
Owies	"	7.169,55	27,00	Soda	"	81,32	—
Kukurudza	"	492,80	86.767,49	Arszenik, kremortartari, sole	"	2,63	—
Ryz	"	81,97	54,01	Salmiak, witryol	"	3,04	—
Mąka	"	126,84	13,67	Blejwas, chlork	"	7,59	—
Mieliwo	"	346,94	84	Olów surowy	"	18,05	—
Rośliny i cząstki roślin	"	2,74	33	" przerabiany	"	4	—
Nasiona olejne	"	170,23	3,58	Żelazo surowe	"	—	1,12
Konicz i nasionka	"	2	—	" przerabiane	"	5,85	—
Gorzycza, anyż, kmin	"	188,42	1	Blacha żelazna polerowana	"	66	8,12
Rośliny bliżej nieoznaczone	"	24,73	4,36	Żelazo lane surowe	"	—	10,12
Ryby świeże	"	13	41	Cynk surowy	"	16	—
Śledzie, sztokfisz	"	6,49	6,78	Cynkowe płyty, rury	"	61,49	—
Płóć suszona	"	10,19	14	Miedź, mosiądz, pakfong	"	83	20
Ryby bliżej nieoznaczone	"	2,26	429,64	Cyna surowa	"	20	—
Skóry surowe	"	1.143,41	1.174,39	Monety złote	"	10	1,72
" bliżej nieoznaczone	"	6,14	—	Wyroby różne złote	"	75	—
Futra	"	13,40	—	Bawełna surowa	"	9,90	10,50
Sierć i szczeń	"	136,80	—	Konopie	"	702,15	—
Włosień i inne włosy	"	201,69	7,40	Wełna surowa	"	4.819,76	4.957,73
Piśś	"	3	—	Przędza bawełniana surowa	"	—	10,00
Pierze	"	47	4,80	" farbowana niekręcona	"	9,61	1
Pióra	"	2,28	—	" ze związku celnego	"	—	2,04
Mięso przyprawne	"	7	—	" farbowana kręcona	"	8,89	—
Miód pszaśny	"	27	9,29	Przędza lniana kręcona	"	3	—
Wosk	"	62	—	Przędza wełniana farbowana krę- cona	"	7	—
Ser	"	14,52	23	Wyroby bawełniane pospolite	"	—	16
" ze związku celnego	"	52	—	" średnie	"	5,98	1,98
" bundz wołoski	"	—	153,41	" ze związku celnego	"	20	2
Tłuszcz, masło, smalec	"	64	2,37	" przednie	"	2,43	28
Gęsi smalec i wieprzowy	"	—	64	" najprzedniejsze	"	19	—
Rybi tran	"	209,83	70,84	Wyroby lniane powroźnicze	"	1,47	70
Łoje rozmaite	"	789,14	—	Wyroby lniane najpospolitsze	"	36	—
Oleje w flaszach	"	1,90	1,14	" przednie ze związku cel. "	"	1	—
Oliwa	"	18,84	9	Wyroby wełniane najpospolitsze	"	2	—
Oliwa z rozmarynem i terpetyną	"	7,97	—	" pospolite	"	43	10
" bliżej nieoznaczona	"	2,40	66,62	" średnie	"	20,22	3
Miody pite, piwo w flaszach	"	89	—	" ze związku celnego	"	1,06	21
Piwo w beczkach	"	40,96	—	" przednie	"	1,29	17
Oceť w butlach	"	3	—	" ze związku celnego	"	15	—
" w beczkach	"	8,46	11,86	Wyroby jedwabne przednie	"	66	1
Trunki palone, arak, rum, ...	"	59,68	—	" ze związku celnego	"	4	—
" wódka	"	18,91	5,84	" pospolite	"	38	31
" słodzone, likwory, esencya ponczowa	"	2	—	" ze związku celnego	"	1	—
Wino w flaszach	"	11,99	29,80	" rozmaite	"	5	—
" w beczkach	"	24,70	—	Cerata srednia	"	5	1,49
" moldawskie	"	—	103,84	Suknie i stroje pospolite	"	75	9

(Ciąg dalszy przywozu towarów nastąpi.)

Założenie i wzrost galicyjskiej kasy Oszczędności

WE LWOWIE.

Zgromadzone na sejm w wrześniu 1842 Wysockie Stany królestw Galicji i Lodomerji wyrzekły od dawna już żywione życzenie:

- 1) Aby w Galicji powstała osobna kasa Oszczędności, której zawiązanie jednak prywatnym usiłowaniom ma być zostawione;
- 2) w tym celu polecił Wyborowi Stanowemu, aby wezwał takich uczestników do założenia galicyjskiej kasy Oszczędności, którzyby się starali zgromadzić potrzebne fundusze, ułożyć statuta i regulamina dla tego Instytutu i tychże zatwierdzenie u wysokich c. k. Władz wyjednać; nareszcie;

- 3) otworzyły Stany podczas sejmu subskrypcyę na założenie kasy Oszczędności i zebrały zaraz 104 podpisów na dobrowolne niezwrótne dary w ilości 5,185 złr. m. k. i 3 duk. w złocie, które pierwotny majątek stanowią i do opędzenia kosztów administracji Instytutu i nieprzewidzianych wypadków, tudzież do zabezpieczenia prowizji od pierwszych wkładek służyć mają.
- Do przedsięwzięcia przygotowawczych prac i założenia galicyjskiej kasy oszczędności wyznaczono uchwałą Wydziału Stanów z d. 7. stycznia 1843 do liczby 820, osobną komisję, której członkami byli:

1. Książę Karol Jabłonowski, c. k. Podkomorzy i Deputat Stanowy.
2. Hrabia Kazimierz Krasicki, członek Stanów galicyjskich.
3. Franciszek Kronauge de Kronwald c. k. radzca nadworny, kawaler ces. austr. orderu Leopolda i członek Stanów galicyjskich.
4. Stanisław Białołbrzeski, c. k. radzca trybunału apelacyjnego i członek Stanów galicyjskich.
5. Józef Reiner, Dr. praw, c. k. radzca trybunału apelacyjnego.
6. Adolf Pfeiffer, Dr. praw, c. k. radzca sądów szlacheckich i wice-prokurator kamery.
7. Emil Gerard de Festenburg, Dr. praw, c. k. radzca i burmistrz król. stoł. miasta Lwowa,
8. Karol Hartman
9. Florian H. Singer
10. Jerzy Bened. Lewiński

Komisya ta, a mianowicie jej członkowie przyjęli na siebie obowiązek:

- a) Wezwać więcej uczestników do założenia Instytutu i otworzyć dalszą subskrypcyę dobrowolnych darów,
- b) ułożyć statuta i instrukcyę, oraz tychże zatwierdzenie wyjednać, w reszcie
- c) poczynić wszelkie przygotowania, które uznane będą za potrzebne do założenia tegoż Instytutu.

Wprzódym nim jeszcze członkom komisji powyższe wezwanie Wydziału Stanów do współdziałania około założenia galicyjskiej kasy Oszczędności doręczono, otrzymał burmistrz król. stoł. miasta Lwowa Emil Gerard de Festenburg, Dr. praw i c. k. radzca od Jego Excellencyi Prezydenta c. k. Rządów krajowych i zastępcy Prezydenta Wydziału Stanów Franciszka barona Krieg de Hochfelden i t. d. w krótkce po ukończonym sejmie r. 1842 zaszczytne zlecenie, zebrać materyały potrzebne do ułożenia statutow i instrukcyi dla galicyjskiej kasy Oszczędności.

W skutek tegoż zlecenia udał się pomieniony c. k. Radzca i Burmistrz Lwowa do Dyrekcji kas oszczędności istniejących w niemieckich prowincjach dziedzicznych austriackiej monarchii, z prośbą o udzielenie potrzebnych materyałów. Po otrzymaniu takowych z Wiednia, Pragi, Lublany (*Laibach*) i Gracu, ułożono statuta, dla galicyjskiej kasy oszczędności, mając przytem wzgląd na stosunki i potrzeby krajowe; które to statuta na posiedzeniach komisji d. 16. 20. 23. 24. i 27. lutego, oraz 17. i 20. marca 1843 pod ścisłą wzięto rozwayę. i później wysokim c. k. Rządóm krajowym dla uzyskania Najwyższego potwierdzenia przedłożono.

Przed rozpoczęciem obrad mianowała komisya Aktuariusza Rady przy senacie politycznym Magistratu lwowskiego, Benedykta Gregorowicza swym sekretarzem i protokolistą, powierzwszy mu zarazem obowiązek protokolowania uchwały komisji i zajęcia się ekspedycjami; prócz tego stosownem uwiadomieniem, drukowaniem w dzienniku urzędowym polskiej Gazety lwowskiej Nr. 64, 70 i 75 r. 1843, wezwano wszystkich szlachetnie myślących mieszkańców Galicyi, aby się do tego Instytutu lub jako założyciele darem 50 złr., lub jako wspieracze darem 25 złr. m. k. przyczynili i niezwrotne dary swoje tak w czasie Sejmu r. 1842 deklarowano, jak też w skutek owego wezwania zebrać się mające, albo za pośrednictwem miejscowych pp. Starostów obwodowych (umocowanych do tego wysokim dekretem prezydyalnym z d. 23. maja 1843, do lic. 3,010) albowi też wprost na ręce Burmistrza król. stoł. miasta Lwowa, jako referenta komisji, do tymczasowego złożenia w lwowskiej miejskiej kasie głównej przestać raczyli.

Na to wezwanie złożyło do 4. sierpnia 1844 wraz z subskrybentami podczas Sejmu 1842 r., 287 uczestników sumę 10,285 złr. 30 kr. m. k. dla Instytutu; z której to sumy zaspokojono pierwsze wydatki i za resztę gotówki, aby takowa bezkorzystnie nie leżała, u tutejszej komandyty cztero-procentowe książeczki pierwszej austriackiej kasy oszczędności zakupiono.

Nazwiska dawców z wyrażeniem ilości daru podawał Burmistrz król. stoł. miasta Lwowa do powszechnej wiadomości peryodycznie w dodatkach Gazety lwowskiej. Równocześnie ułożył on także instrukcyę do sprawowania interesów urzędowych i czynności kasy, którą na posiedzeniach komisji d. 12., 22., 23. i 26. czerwca, oraz 3., 6., 7. i 10. lipca 1843 wzięto pod obradę.

Na sejmie r. 1843 podano Wydziałowi Stanów obszernie sprawozdanie z czynności komisji i poczyniono wszelkie przygotowania, aby galicyjska kasa Oszczędności z d. 1. stycznia 1844 otworzona być mogła.

Przeto więc:

1) Po zakończeniu Sejmu d. 28. września 1843 odbyło się ogólne zgromadzenie założycieli i wspieraczy, na którym obrany został wielki Wydział składający się z 63 członków.

2) Dnia 16. listopada 1843 zgromadził się po raz pierwszy wielki Wydział; na którym to posiedzeniu Burmistrz król. stoł. miasta Lwowa przedłożył plan do obioru kuratorjum dyrekcji, małego wydziału, cenzorów wekslowych i komisarzy towarzystwa; jakoż po obiorze takowych większością głosów, rozpisano równocześnie konkurs do obsadzenia miejsc buchhaltera z pensją 600 złr., kasyera z pensją 600 złr. i woźnego z pensją 250 złr. m. k. rocznie, przyzem kandydatom z stanu kupieckiego ubiegającym się o pierwsze dwie wzmiankowane posady z kaucyą połączone, pierwszeństwo zostawiono.

3) Podano prośbę do wysokich c. k. Rządów krajowych o pozwolenie otworzenia prowizorycznie z d. 1. stycznia 1844 galicyjskiej kasy oszczędności mając nadzieję uzyskać Najwyższe potwierdzenie.

4) Zlecono drukarni i litografii Piotra Pillera zająć się nakładem wszelkich potrzebnych dla kasy drukowanych ksiąg i blankietów manipulacyjnych w języku polskim, stosownie do udzielonych wzorów.

5) Dnia 22. grudnia 1843 odbyła nowo utworzona Dyrekcya swe pierwsze posiedzenie i mianowała urzędników. Otrzymawszy pozwolenie pod 3) wyszczególnione, podano wiadomość o odbytych obiorze do Gazety.

6) Dnia 31. grudnia zgromadził się mały Wydział i potwierdził w imieniu wielkiego Wydziału wszystkie nominacye; poczem nowo obrani urzędnicy złożyli uroczyste przyrzeczenie wiernego pełnienia swej służby.

7) Dnia 1. stycznia 1844 otworzono bez wszelkich uroczystości galicyjską kasę Oszczędności w przytomności tylko kilku członków towarzystwa, którzy z głębokim uczuciem wdzięczności dla wysokich Rządów i dla szlachetnych założycieli, wzniesli oraz korzącego się ducha do Dawcy wszystkiego dobrego, błagając o dalsze pomyślanie powodzenie tak pożytecznego Instytutu.

Pierwszy skład zarządu galicyjskiej kasy Oszczędności.

Na mocy przedsięwziętych dnia 16. listopada, 22. grudnia 1843, oraz 22. lutego i 4. maja 1844 przez wielki Wydział i Dyrekcję, większością głosów wyborów i mianowań.

Kuratorjum.

Nadkurator:

Jego Excellencya hrabia Alfred Potocki, Jego c. k. Mości rzeczywisty tajny Radzca i Podkomorzy, wielki Ochmistrz koronny.

Zastępca Nadkuratora:

Książę Karol Jabłonowski, c. k. Podkomorzy.

Naddyrektor:

Franciszek Kronauge de Kronwald, c. k. Radzca nadworny i kawaler ces. austr. orderu Leopolda.

Zastępca Naddyrektora:

Stanisław Białołbrzeski c. k. Radzca trybunału apelacyjnego.

Kuratorowie:

Jędrzej Ettmayer de Adelsburg, c. k. Radzca nadworny.

Hrabia Aleksander Fredro.

Książę Leon Sapieha, najwyższy strażnik sreber kor.

Emil Gerard de Festenburg, Dr. praw, c. k. Radzca i Burmistrz król. stoł. miasta Lwowa.

Wincenty Hausner, hurtownik.

Kazimierz Badeni, Krajczy koronny i kawaler ces. austr. orderu Leopolda.

Hrabia Agenor Gołuchowski, c. k. Sekretarz gubernialny i Deputat Wydziału Stanów.

Tadeusz Chochlik z Wasilewa Wasilewski, Wice-Marszałek koronny i Deputat Wydziału Stanów.

Hrabia Cypryan Komorowski, c. k. Podkomorzy.

Floryan H. Singer, z stanu kupieckiego, członek wydziału miasta Lwowa.

Hrabia Karol Krasicki, c. k. Podkomorzy.

Hrabia Edward Stadnicki, c. k. Podkomorzy.

Kuratorowie do zastępstwa:

Jan Sietnicki

Stanisław Czerwiński

Komisarz rządowy:

Ernest Weidele, Dr. praw, c. k. Radzca sądów szlacheckich.

Dyrekcya.**Dyrektorowie i referenci:**

Józef de Widmann, c. k. Radzca rządów krajowych.
Edward Lewiński, Dr. praw, c. k. Adjunkt fiskalny.
Franciszek Adamski } z stanu kupieckiego, członkowie
Karol Hartman } wydziału miasta Lwowa.

Hrabia Kazimierz Krasicki.

Gabryel Mülling, aptekarz, członek Wydziału miasta Lwowa.

Dyrektorowie do zastępstwa:

Michał Tustanowski, Dr. praw i adwokat krajowy.
Michał Żarski, c. k. Radzca sądów szlacheckich.
Józef Göttinger } z stanu kupieckiego, członkowie
Karol Werner } wydziału miasta Lwowa.

Starostwo Skalskie. R. 1570.**Lustracya czyli opis pożytków skarbowi królewskiemu przypadających.**

(Obacz Nr. 37 i 38 Dodatku tyg.)

Zahnkowie, Wieś.

Ta Wieś jest niedawnej osady, w ktorej ludzi osiadłych na ten czas tylko dziewięć, ktorzy dają czynszu per grossos octo. Facit . . . . . flor. 2 gr. 12.

Dziesięciny pszczelney dostało się takrok od iednego człowieka pniów dwa per grossos viginti. Facit . . . flor. 1 gr. 10.

Inszych podatkow z tej Wsi żadnych niemasz za tą niedawną osadą, chyba ta ich powinność jest drwa wozic do zamku kiedy każą.

Summa Florenorum Trium, Grossorum Viginti Duorum.

Zezulineze, Wieś.

Ta Wieś leży nad samym Niestrem, w ktorej ludzi jest osiadłych siednnaście. Każdy z nich daje per florenum unum, owsa po sześć trzeciennikow, będzie ich sto dwa, kur po dwu, iaiec po dwadzieścia. Omnia ista equaliter computando ut supra, facit . . . . . fl. 38 gr. 7 dn. 9.

Dziesięciny baraniey dostało się tego roku baranow cztery. Każdy per grossos quinquedecem, facit . . . . . fl. 2.

Dwudzieszczyzny z wieprzów in anno praeterito dostało się dziewięć, per marcam unam facit . . . . . fl. 14 gr. 12.

Dziesięciny pszczelney pniow siedm, facit . . . . . fl. 4 gr. 20.

Powołowsczyzny wybrano z nich tego roku wołów siednnaście per florenos tres. Exclusa tertia parte facit . . . fl. 17.

Summa Florenorum Septuaginta Sex, Grossorum Novem, Denariorum Novem.

Jaroslaw, Wieś.

W tej Wsi jest Kmieci osiadłych dwadzieścia, z nich dziewiętnaście dają czynszu per grossos quadraginta, a dwudziesty daje tylko florenum unum, owsa po sześć trzeciennikow, będzie ich sto dwadzieścia, każdy per grossos sex, kur po dwu valoris grossum unum. To wszystko computando facit . . . fl. 51 gr. 20.

Dziesięciny z baranów tego roku dostało się piętnaście, każdy per grossos quinquedecem iako y w inszych wsiach. Facit . . . . . fl. 7 gr. 15.

Dwudzieszczyzny z wieprzów w przeszłym roku dostało się pięć per marcam unam każdy. Facit . . . fl. 8.

Dziesięciny pszczelney pniow ośmnaście każdy per grossos viginti, facit . . . . . fl. 12.

Powołowsczyzny tego roku z nich wybrano, ktorej się dostało wołów dwadzieścia per florenos tres. Exclusa tertia parte na rok facit . . . . . fl. 20.

Tamże jest swobodny ieden do trzech lat elapsa libertate in anno Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Tertio rowno z inszemi płacic będzie.

Summa Florenorum Nonaginta Novem, Grossorum Quinque.

Wisniowiecz, Wieś.

W tej Wsi jest ludzi osiadłych dwadzieścia sześć, ktorzy dają czynszu per grossos quinque, owsa po sześć trzeciennikow każdy per grossos sex, kur po dwu valoris grossum unum, iaiec po dwadzieścia per grossum unum. To wszystko facit . . fl. 37 gr. 8.

Nadto jest dwa człowieku urocznych, ieden z nich płaci grossos quadraginta octo, a drugi grossos viginti quatuor. Facit . . . . . fl. 2 gr. 12.

Dziesięciny baraniey w tym roku dostało się siednnaście, każdy per grossos quinquedecem, facit . . . fl. 8 gr. 15.

Dwudzieszczyzny z wieprzow dostało się ośm. Każdy per marcam unam, facit . . . . . fl. 12 gr. 24.

Dziesięciny pszczelney pniow trzydzieści dwa, per grossos viginti każdy pień, facit . . . . . fl. 21 gr. 10.

Powołowsczyzny wybieraia z nich in anno quarto iako y w inszych wsiach. Ktorej się dostało od wszystkich tak danych iako y urocznych wołów dwadzieścia ośm, każdy per florenos tres. Exclusa tertia parte na każdy rok, facit . . . fl. 28.

Summa Florenorum Centum Decem, Grossorum Novem.

S t a w y

tegoż Starostwa.

Stawkow trzy we wsi **Cziganach** na bagnie, dwa dawne a trzeci nowo usypany ieszcze niezastawiany. A te dwa acz spuszczaia ale na swoy pożytek obracaia, bo dopiero grobel podniesiono.

W **Zaianowczach** jest stawow cztery na rzece Noczlawie. Dwa spustem czynią w czwartym roku florenos centum viginti, a trzeci nigdy niebył spustny, y tak rok był zerwany aż go latoś zastawiono; czwarty dopiero nowo usypany, ieszcze niezastawiony, aż go dopiero teraz zastawic maia, jest między **Zaianowczami** a **Zilniczany**.

Stawek w **Sienkowie** mały na potoczku, tylko na wychowanie samkowe.

Stawkow dwa na krynicach niewielkich w **Wisniowczu**, ktorego też niepuszczaia chyba na zywność obracaia.

Summa stawow Florenos Centum Viginti. Wyrachowawszy złud trzecia część na rok, fecit Florenos Quadraginta.

M ł y n y

tegoż Starostwa.

Młyn pod Miastem na rzece Bruczi o trzech kołach, a czwarte stempy, które był naymuie per arendam, do roku facit . . . . . fl. 180.

Młyny w **Zaianowczach** na stawie o dwu koł męcnych, a trzecie stempy, ktorego nie arendowano alie na wymiarze zastawiono na wychowanie samkowe, uczyni wymiaru do roku żyta trzeciennikow dwadzieścia, młki trzeciennikow pszenicznej trzynaście, iagiel trzeciennikow pięć, słodow ięczmiennych trzy. W każdy słod wchodzi po dwanaście trzeciennikow. A tak to wszystko computując: żyta trzeciennik per grossos duodecem, pszenice trzeciennik per grossos viginti, ięczmienia per grossos sexdecem, trzeciennik albo słod per florenos sex grossos duodecem, iagiel trzeciennik per florenum unum grossos decem, uczyni wymiaru na rok . . . fl. 42 gr. 16.

Młynik w **Zienkowie** o jednym kołku, ktory także na wymiarze jest, uczyni do roku wymiaru żyta trzeciennikow dziesięć, pszenice trzeciennikow sześć, słodu ięczmiennego cztery, każdy słod po dwanaście trzeciennikow. To wszystko taxando ut supra facit . . . . . fl. 33 gr. 18.

Młynik w **Wisniowcu** o iednym kołku a drugie stempy, uczyni wymiaru do roku żyta trzeciennikow dwadzieścia, pszenice sześć, iagiel trzeciennikow trzy, słodow trzy ięczmiennych To wszystko in simili taxa generaliter ut supra computando, facit . . . . . fl. 33 gr. 6.

Summa młynow facit Złoty Dwieście Ośmdziesiąt Dziewięć, Grossy Dziesięć.

(D. c. n.)

Poprawka do Nr. 38. Dodatku tygodniowego.

W wykazie Instytutu Drohowyskiego, st. 168, pod rubryką: B. (Prównawczy stan majątku) gdzie „Majątek czynny“ dodać i doliczyc po: a), b), c),

opuszczone: „d) stan kasy przy zamknięciu rachunków: 28,230 złr. 3¼ kr. m. k.“